

ombudsman

už 20 let pomáháme bez rozdílu

Vážená paní
PhDr. Kristýna Titěrová
programová ředitelka
META, o. p. s.
Žerotínova 1124/35
130 00 Praha 3

titerova@meta-ops.cz

Na vědomí

Vážená paní
Mgr. Klára Laurenčíková Šimáčková
předsedkyně
ČOSIV, z. s.
Krásný život 286
262 02 Stará Huť

klara.laurencikova@cosiv.cz

Sp. zn. 1345/2017/VOP/BKU
Č. j. KVOP-5075/2020
Datum 6. února 2020

Vážená paní programová ředitelko,

dovoluji si Vás touto cestou informovat o uzavření¹ šetření ve věci podpůrných opatření podle § 16 školského zákona² pro žáky cizince a žáky s odlišným mateřským jazykem (dále také „žáci s OMJ“).

V šetření zahájeném na základě podnětu Vaší společnosti jsem se zabývala postupem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále také „MŠMT“) ve vztahu k výkladu a aplikaci § 16 školského zákona a související prováděcí vyhlášky³ vůči žákům s OMJ.

Ve zprávě o šetření⁴ jsem dospěla k závěru, že se MŠMT dopustilo porušení právních předpisů a zásady rovného přístupu žáků s OMJ ke vzdělávání. MŠMT svým postupem dostatečně nezajistilo podporu vzdělávání žáků s OMJ podle § 16 školského zákona a vyhlášky.

V závěrečném stanovisku⁵ jsem konstatovala dílčí nápravu situace, jelikož došlo k odstranění nevyhovujícího metodického doporučení pro školy a školská poradenská zařízení (dále také „ŠPZ“) z internetových stránek MŠMT, na základě kterého podle informací z praxe některá ŠPZ dříve odmítala žáky s OMJ vyšetřovat a doporučovat jim příslušná podpůrná opatření. Kvůli přetrvávajícím komplikacím a nejednotnosti v praxi jsem MŠMT ve svém závěrečném

1 Ve smyslu § 20 odst. 2 zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

2 Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

3 Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (dále také „vyhláška“).

4 Ze dne 25. října 2017, č. j. KVOP-31647/2017.

5 Ze dne 21. listopadu 2018, č. j. KVOP-50421/2018.

stanovisku jako opatření k nápravě⁶ doporučila vypracování jednotné metodiky pro ŠPZ k diagnostice jazykových kompetencí a doporučování podpůrných opatření žákům s OMJ.

S tímto opatřením k nápravě ministr školství, mládeže a tělovýchovy Ing. Robert Plaga, Ph.D., souhlasil a přislíbil, že Národní ústav pro vzdělávání metodiku vytvoří do 31. března 2019.

Od záměru vydání metodiky však MŠMT nakonec v průběhu loňského roku ustoupilo s odůvodněním, že připravuje novou koncepci vzdělávání a jazykové podpory žáků cizinců.

Připravovanou novou koncepci podpory žáků cizinců v základním vzdělávání představil vedoucí oddělení základního a základního uměleckého vzdělávání MŠMT Mgr. Svatopluk Pohořelý na konferenci „Neznalost jazyka neomlouvá?!“ konané v Kanceláři veřejného ochránce práv dne 21. ledna 2020 ve spolupráci s Vaší organizací.

Mám za to, že nově připravovaná koncepce, bude-li schválena a uvedena v účinnost v co nejbližším možném termínu, přináší **efektivní a uspokojivé řešení jazykové podpory** žáků cizinců. **Z tohoto důvodu své šetření uzavírám.**

Současně však nemohu opomenout, že aktuálně připravovaná koncepce se nemá vztahovat na žáky s OMJ, kteří nejsou cizinci, ale kteří z objektivních důvodů dostatečně neovládají vyučovací jazyk, a proto také nezbytně potřebují efektivní jazykovou podporu.

Jsem přesvědčena, že by MŠMT mělo usilovat o rozšíření systému podpory i na tyto žáky. Mé funkční období veřejné ochránkyně práv však nyní končí. Věřím, že téma vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem si osvojí i můj nástupce a bude se dalšímu postupu MŠMT v této oblasti dále věnovat.

S pozdravem a poděkováním za spolupráci

Mgr. Anna Šabatová, Ph.D., v. r.
veřejná ochránkyně práv
(dopis je opatřen elektronickým podpisem)

⁶ Ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o veřejném ochránci práv.